

หลักการหรือมาตรฐานทางการบัญชีที่ใช้อยู่ในปัจจุบันนี้ มีวิวัฒนาการตลอดมาไม่มีที่สิ้นสุด
แต่การวิวัฒนาการนี้จะยึดถือความเหมาะสมกับสภาวะแวดล้อมเป็นสำคัญ สภาพแวดล้อมหรือเงื่อนไข
ของสังคมในแต่ละประเทศย่อมแตกต่างกันไปไม่มากนักน้อย เช่นสภาพแวดล้อมหรือเงื่อนไขทางสังคม
ของประเทศที่ดำเนินธุรกิจได้โดยเสรี (Free Enterprise) และประเทศในระบบสังคมนิยม
ทำให้มีความจำเป็นที่จะต้องมีการ หรือมาตรฐานทางการบัญชีที่แตกต่างกันไป ตามความ
เหมาะสมกับสภาพแวดล้อมของสังคมนั้น ๆ

แม้แต่ในกลุ่มประเทศที่มีพื้นฐานทางเศรษฐกิจระบบเดียวกัน ก็ยังคงมีข้อแตกต่างเกี่ยวกับ
สภาพแวดล้อมของสังคมอยู่นั่นเอง แต่ขอบเขตของความแตกต่างจะน้อยกว่าความแตกต่างของ
ระบบเศรษฐกิจ ระบบบัญชีหรือมาตรฐานทางการบัญชี ควรจะมีหลักการใหญ่คล้ายคลึงกัน ส่วนรายละเอียดปลีกย่อยอาจจะพิจารณาให้
เหมาะสมกับสภาพแวดล้อมของแต่ละประเทศ เช่นหลักการบัญชี
ของสหรัฐอเมริกากับประเทศไทย เกี่ยวกับเกณฑ์พึงรับพึงจ่าย (Accrual Basis) สำหรับรายได้
รายจ่ายใช้หลักเกณฑ์เดียวกัน เพราะต่างมีระบบเศรษฐกิจแบบเสรีเหมือนกัน แต่สภาพแวดล้อม
ปลีกย่อยต่างกัน เช่นข้อกำหนดทางกฎหมาย ย่อมทำให้วิธีการทางการบัญชีแตกต่างกันออกไป อาทิ
กฎหมายในสหรัฐอเมริกายอมให้บริษัทซื้อหุ้นของตนเองคืนได้ แต่บทบัญญัติตามกฎหมายในประเทศไทย
บริษัทไม่สามารถซื้อหุ้นของตนเองคืนได้ ดังนี้ เป็นต้น

ในประเทศไทยเพิ่งจะเริ่มตื่นตัวที่จะนำเอาหลักการ หรือแนวความคิดทางการบัญชีตาม
มาตรฐานสากลมาดัดแปลงให้เหมาะสมกับพื้นฐานทางเศรษฐกิจและสภาพแวดล้อมของประเทศไทย
หลักการหรือแนวความคิดส่วนใหญ่จะคัดแปลงมาจากมาตรฐานของประเทศที่มีความเจริญก้าวหน้า
ทางวิชาการแขนงนี้มาก่อน ได้แก่ประเทศอังกฤษ และสหรัฐอเมริกา ประกอบกับนักบัญชีที่มีความรู้
ความสามารถของประเทศไทย ส่วนใหญ่เคยผ่านการศึกษอบรมจากประเทศทั้งสอง แม้กระนั้นใน
ปัจจุบันนี้การบัญชีของประเทศไทยก็ยังห่างจากมาตรฐานสากลอยู่นั่นเอง เท่าที่ผ่านมาจนกระทั่งถึง
ปัจจุบันนี้ หลักการหรือมาตรฐานการบัญชีที่นำมาดัดแปลงและเผยแพร่ มักจะ เป็นมาตรฐานที่เกี่ยวข้อง
กับผู้ทำบัญชี หรือผู้เสนองบการเงินเท่านั้น ในส่วนที่เกี่ยวข้องหรือรับผิดชอบต่อสังคมยัง เพิ่งจะ เริ่ม

มีการศึกษาและส่งเสริมให้มีขึ้น การศึกษาริวิจัยในเรื่องเหล่านี้ยังจำเป็นต้องทำเพื่อให้ได้ข้อมูลที่
แน่นอนและถูกต้อง ก่อนที่จะวางเป็นมาตรฐานให้ยึดถือปฏิบัติต่อไป

การเปิดเผยข้อมูลในงบการเงินอย่างเพียงพอ นับว่าเป็นแนวความคิดหรือมาตรฐานที่สำคัญ
ในอันที่จะให้ผู้เสนองบการเงินมีความรับผิดชอบต่อสังคมมากขึ้น สาธารณชนที่สนใจในกิจการนั้น ๆ
ควรจะอ่านงบการเงินแล้ววิเคราะห์ฐานะของกิจการนั้นได้พอสมควร หากว่าไม่มีข้อกำหนดหรือ
มาตรฐานขั้นต่ำแล้ว ผู้เสนองบการเงินอาจจะเสนองบการเงินที่ย่อมาก ซึ่งไม่เป็นประโยชน์ต่อสังคม
ทั้งทางตรงและทางอ้อม

ปัจจุบันนี้นอกจากจะขาดมาตรฐานหรือข้อกำหนดดังกล่าวข้างต้นแล้ว ยังมีแนวความคิดแบบ
ดั้งเดิมของผู้บริหารธุรกิจต่าง ๆ ที่พยายามจะปกปิดข้อมูลเกือบทุกอย่าง โดยเกรงว่าจะทำให้เสีย
เปรียบแก่คู่แข่งอื่น ทำให้เป็นผลเสียต่อการดำเนินธุรกิจ อาจจะถูกประเมินภาษีเพิ่มเติม ดังนี้เป็นต้น
กิจการเหล่านี้มักจะเป็นกิจการภายในครอบครัว แต่บริษัทมหาชน เริ่มจะตระหนักถึงความสำคัญใน
กิจการที่จะเปิดเผยข้อมูลมากยิ่งขึ้น

นอกจากนี้กฎหมายที่มีผลใช้บังคับอยู่ในปัจจุบัน ยังไม่มีผลบังคับต่อการเปิดเผยข้อมูลใน
งบการเงินให้เพียงพอ ทั้งนี้เป็นเพราะกระบวนการพิจารณาตลอดจนการประกาศใช้กฎหมายต้องใช้เวลา
มาก จึงแก้ไขหรือปรับปรุงไม่ทันกับการขยายตัวอย่างรวดเร็วของธุรกิจต่าง ๆ

ตลาดหลักทรัพย์กำลังได้รับการจัดตั้งขึ้นในประเทศไทย จึงมีความจำเป็นอย่างยิ่งที่จะ
ต้องลดความแตกต่างในการเสนอข้อมูลในงบการเงินของกิจการต่าง ๆ ให้น้อยลงเท่าที่จะทำได้
เพื่อเป็นการส่งเสริมให้ตลาดหลักทรัพย์เจริญก้าวหน้าต่อไป ถ้าตลาดหลักทรัพย์เจริญก้าวหน้าจะมีผล
ให้เศรษฐกิจส่วนรวมของประเทศชาติเจริญยิ่งขึ้น ในที่สุดผลดีจากความเจริญรุ่งเรืองทางเศรษฐกิจ
จะสะท้อนกลับมาหาหน่วยธุรกิจและประชากรในชาตินั้นเอง

การศึกษาริวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อให้ได้ข้อ เสนอที่เป็นมาตรฐานขั้นต่ำให้ผู้เสนองบการเงิน
เปิดเผยข้อมูลในงบการเงินอย่างเพียงพอ และได้ตระหนักถึงความสำคัญ แล้วทำการศึกษาริวิจัยให้ได้
มาตรฐานที่สูงขึ้นต่อไป

ขอบเขตการศึกษาครั้งนี้ได้รวมถึงการพิจารณาแนวความคิด หรือความคิดเห็นของนักบัญชีที่มีชื่อเสียงของประเทศอังกฤษ และสหรัฐอเมริกา ซึ่งแนวความคิดเหล่านี้จะพยายามให้มีการเปิดเผยข้อมูลในงบการเงินมากที่สุดเท่าที่จะทำได้ โดยไม่ทำให้เกิดผลเสียหายแก่กิจการนั้น ๆ และศึกษาข้อบังคับหรือแถลงการณ์ของสมาคมวิชาชีพต่าง ๆ เช่น The American Institute of Certified Public Accountants (AICPA) และ The Institute of Chartered Accountants in England and Wales ซึ่งเน้นหนักให้สมาชิก (ผู้สอบบัญชีอิสระ) ยึดถือเป็นข้อกำหนด หรือข้อเสนอของสถาบัน Securities and Exchange Commission (SEC) กำหนดให้บริษัทที่จะจดทะเบียนเพื่อขายหุ้นในตลาดหลักทรัพย์ต้อง เปิดเผยข้อมูลในงบการเงินตามที่ SEC กำหนด โดย SEC จะมุ่งประโยชน์ของผู้สนใจลงทุนเป็นสิ่งสำคัญ แต่มีได้หมายความว่า จะทำให้กิจการเกิดความเสียหายจากการเปิดเผยข้อมูลนั้น สมาคมนักบัญชีแห่งประเทศไทย ซึ่งมีสมาชิกเป็นผู้สอบบัญชีอิสระ และนักบัญชีทั่วไป นับว่าเป็นสถาบันที่มีอิทธิพลต่อแนวความคิดทางการบัญชีมากที่สุดสถาบันหนึ่งของประเทศไทย กฎหมายของประเทศอังกฤษ สหรัฐอเมริกา และประเทศไทยในส่วนของที่เกี่ยวข้องจะได้นำมาพิจารณาเป็นข้อคิดเห็นและข้อจำกัดอันหนึ่งในการเสนองบการเงิน ซึ่งจะเป็นมาตรฐานขั้นต่ำที่ผู้เสนองบการเงินจะพึงยึดถือเป็นแนวทางปฏิบัติ

หากผู้เสนองบการเงินยึดถือมาตรฐานขั้นต่ำนี้เป็นหลักในการเสนองบการเงินแล้ว จะเกิดประโยชน์แก่ทุกฝ่าย กล่าวคือ ธุรกิจเองมีความสะดวกมากเพราะมีรูปแบบอยู่แล้ว ผู้ใช้งบการเงินก็ไม่ลำบากในการพิจารณางบการเงินของกิจการต่าง ๆ สามารถทำการเปรียบเทียบได้ดียิ่งขึ้น ผู้สอบบัญชีอิสระจะทำงานง่ายและสะดวกขึ้น

ขั้นตอนที่ทำการศึกษาวิจัยครั้งนี้ เริ่มจากการศึกษาจากข้อคิดเห็น ข้อเสนอแนะของนักบัญชีและสมาคมวิชาชีพ กฎหมายของต่างประเทศและของประเทศไทย เฉพาะส่วนที่เกี่ยวข้องกับการเปิดเผยข้อมูลในงบการเงิน จากนั้นจะได้ศึกษาการแสดงข้อมูลในงบการเงินจากที่ปฏิบัติอยู่ในปัจจุบันนี้ของประเทศไทย หลังจากประเมินแนวความคิดและข้อมูลอื่นแล้ว จึงเสนอแบบงบการเงินที่คาดว่า จะให้ประโยชน์แก่ผู้เกี่ยวข้องกังบการเงินทุกฝ่าย